

РАЙОННУ ЯШАВУ

БУДНИ РАЙОНА

◆ Къарабудагъент районну жумалыкъ жамият-сиясат газети. ◆ Газета выходит на кумыкском и русском языках.
◆ Карабудахкентская районная еженедельная общественно-политическая газета.

◆ № 19 (6556) Жумагюн, 15 май (гюлжан) 2020 йыл ◆ Пятница, 15 май 2020 год ◆ Газета издаётся с ноября 1951 года

➤ Россия Федерацияны Президенти В.Путинни гезикли видео байлавлугъундан

Бир тюрлю енгилликлер токъташдырылгъан

Асадулла ГЪАЖИЕВ

Итнигюн, май айны 11-инде, Россияны Президенти Владимир Путин видео байлавлукъну имканлыкълары булан пайдаланып, гезикли генгешни оьтгерген. Уьлкени гьукуматыны министрлери, олай да регионлары ёлбашчылары ортакъчылыкъ этген шо генгешни вакътисинде коронавирус аврув яйылывну къоркъунчлугъу сакъланып турагъан бугюнлерде экономиканы якълавгъа ва халкъны яшавлукъ масъалаларына байлавлу алгъасавлукъда чечмек учун гёз алгъа тутулгъан къошум чаралар да, аста булан уьйкъамавну шартларындан чыгъывну ёругъу да белгиленген.

Оьтгерилген шо генгешни барышында Россияны Президенти Владимир Путин инг алда билдиргени йимик, бизин уьлкеде ишлеймейген гюнлер май айны 12-синден тутуп токътатылагъаны гъакъда билдирген. Шо гъакъда айта туруп, ол коронавирус аврувну яйылывгъа байлавлу белгиленген гъаракатланы юрютмеге тюшеге ёругъун гележекде уьлкени гъар регионуну ёлбашчысы айрыча оьзю белгилежек. Ону сёзлерине гёре, бу йылны март айны 28-нде коронавирусуна яйылывуну алдын алывгъа байлавлу савлай уьлкеде белгиленген гери урув чараланы шо къоркъунчлу аврувгъа байлавлу гъар регионда тувулунгъан гъалны гъисапгъа алып, гери урув чараланы енгилешдирмеге тюше.

Шондан къайры да, савлай уьлкени оьлчевюнде 15 йылгъа ерли чагъындагъы авлетлер тарбияланагъан гъар агълюге 10 минг манатны къадарында бир керен акъча берилежек. Шо къадардагъы акъча ватандашлары къазанчыны оьлчевю гъисапгъа алынмайлы, бир гесимде берилежек. Уьч йыл битгинчеге ерли чагъындагъы яшлар тарбияланагъан агълюге гъар ай 5 минг манат тёленежек. Бу йылны июн айны 1-нден тутуп, къазанчы лап аз даражада къалып турагъан чарасыз гъалында яшайгъан 3 йылдан 7 йылгъа ерли чагъындагъы яшлары булангъы гъар агълю лап аз оьлчевде токъташдырылгъан бир айлыкъ загъмат гъакъны (МРОТ) яртысыны къадарында берилген акъчаны да алмагъа болажакъ. Шо да коронавирусну яйылывуна байлавлу тувулунгъан че-

тим шартларда гъар агълюге якъламакъ учун гёз алгъа тутулуп яшавгъа чыгъарылгъан чараланы аслуларындан болуп токътай.

Россияны Президенти эсгергени йимик, май айны 12-синден сонг, экономиканы курчюсю болуп токътайгъан къурулушлары юрютеген, уллу промышленный предприятияени ёрукълашдырып булан бирче шоланы оьсювюн болдурмакъ муратда мекенли чараланы белгилемеге тюшегенин де ташдыргъан. Юрт хозяйство, байлавлукъ, энергетика, табии майданлары чыгъарыв булан байлавлу тармакъланы ишине айрыча агъамият берилмеге тюшегени гъакъда да айтгъан.

Бизин уьлкеде уьйкъамавну шартлары гийиргенлик булан байлавлу зарал гёрген

предприятиелер ва компаниялар оьзлерде загъмат тёгеген ишчилеге ва къуллукъчулагъа айлыкъ алапаланы тёлемек учун 2021-нчи йылны апрель айына ерли 2 процент булан несия (кредит) алмагъа болажакъ. Шо предприятиелерде ва компанияларда загъмат тёгегенлени лап аз алып айтгъанда, 90 проценти ишден тайдырылмай сакъланмакъ шо несияны беривню аслу шарты болуп токътай. Эгер де, предприятиелер ва компаниялар гелеген йылны апрель айына ерли сакъласа, несиягъа гёре берилмеге тюшеген процентлер пачалыкъны янындан тёленежек.

Орта ва увакъ бизнесни вакиллерине ва онгача чалышагъан далапчылагъа да бир тюрлю енгилликлер токъташдырылгъан. Шолай,

олай бу йылны апрель-июнь айларына налог ва страховой тёлелерден эркин этиле. Оьзлени оьзлер иш булан таъмин этип чалышагъан ватандашлар 2019-нчу йылда тёлеген налоглар толу кюйде къайтарылажакъ. Шолай да, олагъа бизин уьлкеде лап аз оьлчевде токъташдырылгъан бир айлыкъ загъмат гъакъны къадарында налог капитал да берилежек.

Россияны Президенти Владимир Путин оьсюню сёйлевюнде коронавирус аврувну алдын алыв гъаракатгъа къуршалгъан медицина къуллукъчулары якълавгъа байлавлу да айрыча эсгерген. Ачыкълашдырып айтгъанда, олагъа токъташдырылгъан къошум гъакъланы гечикдирмей заманында тёлемекни де талап этген.

В.Путинни Чакъырывуну лап аслу тезислери

Россия Федерацияны Президенти Владимир Путин уьлкеде коронавирус инфекция аврувгъа байлавлу гъалны гъисапгъа алып, апрель айны 11-нде гезикли видео байлавлукъ оьтгерген. Шо байлавлукъда уьлкени гьукуматыны министрлери, олай да регионлары ёлбашчылары ортакъчылыкъын болдургъанлар. Муна, Чакъырывну лап аслу тезислери:

Апрель айны 12-нден башлап ишлеймейген гюнлени болжалы бите.

-Масса чаралар гъалиге гери урула, 65 йылдан оьрдеги оьмюрдеги адамлагъа дазулангъан чаралар сакълана.

Ишлер токъталгъан предприятиелерде ишлейгенлени айлыкъ алапалары сакълана.

- 3 йылдан 15 йылгъа ерли яшлары бар бары да агълюлени гъар яшына бир керен 10 минг манат акъча бериле.

- 3 йылдан 7 йылгъа ерли яшлары бар, гелими яшавлукъ минимумдан тёбен даражадагъы агълюлер июн айда бир керен гъар яшгъа 33 минг манатгъа ювукъ акъча алма болажакъ.

Оьзлени оьзлер иш булан таъмин этеген далапчылар 2019-нчу йылда гелимине тёлеген налоглары къайтарма тарыкъ болажакъ.

-социал къурумлары къуллукъчуларына 3 айгъа 60 минг манатны къадарына федерал къошум харж токъташдырылгъан.

-апрел ай булан тенглешдиргенде, 90 процент иш ерлени сакълангъан компаниялар къуллукъчуларына апрель, май айлагъа алапаларын бермек учун субсидия харжлардан пайдаланма бола.

Бизин уьлкеде адамланы савлугъу биринчи ерде. Айрокъда артагъы вакътилерде оьсюп гелеген яш наслуну гъайы этилегени айрыча гъис этиле.

➤ Уллу Уьстюнлюкге – 75 йыл

Жанлы гюллер салынды

Шихав КЪАЙИРБЕКОВ

Къудратлы уьлкебизни регионларында 9 Май байрам бу йыл оьзтёрече оьтдю. Шогъар аслу себеп, дюньяны пачалыкъларын, шону ичинде бизин уьлкени регионларыны халкъларына къабунгъан коронавирус инфекция аврув гюнагълы.

РФ-ни Президенти Владимир Путин бары затдан алдын ватандашлары савлугъун аяп, 9 Май байрамны – Уллу Уьстюнлюкню 75 йыллыгыны гюрметине уьлкебизни тахшагъары Москваны Къызыл майданында кёп даву ветеранларыны, къурумларыны, идараланы вакиллерини, чакъырылып гелген къонакъланы ортакъчы-

кюйде, дав самолетланы, вертолетланы парады оьтдю. Игит шагъарларда салютлер болду. Байрам гёрюнюшлер даву ветеранларыны эсинде узакъгъа къалажакъ.

Уллу Уьстюнлюкню гюнюн ювукълашдыривда, немисфашист елевчулерден уьстгелинде бизин районну эревулю уланлары ва къызылары да оьз къошумун этген-

мын тас этген. Нечесе юртлар, шагъарлар, колхозлар, совхозлар дагытылгъан, мал-матагы талангъан.

Бугюнгю парахат, шат, эркин яшавубуз саялы биз даву ветеранларына даим борчлубуз.

Шо саялы биз, оьсюп гелеген яш наслу, даву ветеранларыны атларын, оланы игит ишлерин эсде сакълама, оланы гюрметине салынгъан эсделикге къуллукъ этме, аяп сакълама герекбиз.

Уллу Уьстюнлюкню 75 йыллыгы оьзге ерлер де йимик, бизин районда да шатлыкъны шартларында белгиленмесе де, ерлерде даву ортакъчыларыны гюрметине салынгъан эсделик белгилеге жанлы гюл байламлар салынды.

Шо гюн райцентрда районну башчысы Магъмут Амралиев, ону биринчи орунбасары Агъмат Гъажиев, депутатланы район Жыйыныны ёлбашчысы Бекболат Сахаватов, районну ич ишлер бёлюгюню начальниги Герей Гереев, район газетни баш редактору Асадулла Гъажиев, район администрацияны социал-сиясат управлениесини ёлбашчысы Гюлжанат Темирова, администратцияны аппаратыны оьзге жаваплы къуллукъчуларыны ортакъчылыкъ этивю булан У.Буйнакскийни атындагы ял алагъан бавда даву ортакъчыларыны эсделигине, олай да иш къуллугъун кюте туруп жанын къурбан этген полицияны къуллукъчуларыны атлары язылгъан эсделикге жанлы гюл байламлар салдылар. Минутлукъ шыплыкъдан сонг, монументни алдында эсделик суратлар да чыгъарылды.

лыкъ этивю булангы дав парадны оьтгеривню болжалын артгъа теберди. В.Путин оьзюню сёйлевюню биринде: - Даву ветеранларыны ортакъчылыкъ этивю булан парадны оьтгереекбиз, Уллу Уьстюнлюк, Ватаныбызны харлысызлыгы учун дав майданларда жанларын къурбан этген игитлерибизни атларын, оланы къочкакълыкъларын эсгереекбиз, тек буссагъат бизге ватандашлары савлугъу алда,-деди.

Бу йылгы Уьстюнлюкню байрамы айрыча шартларда оьтдю. Демек, 9 Майда уьлкебизни уллу шагъарларында даву ветеранларыны гюрметине, олар уйлери балкконларындан таба къарап гёрюп болагъан

лер. Олар дав майданларда къочкакъ кюйде ябушгъанлар, тенгсиз ябушувларда жанын къурбан этгенлер.

Бизин райондан фронтгъа даву йылларында 4187 адам гетген. Даву лап къыйын йылларында 1941-нчи йыл - 1027, 1942-нчи йыл фронтгъа 2465 адам чакъырылгъан. 1943-нчу йыл чакъырылгъанланы санаву 387 болгъан.

Райондан давгъа гетген 4187 адамны ичинде азиз Ватанын, бизин харлысызлыгыбызны якълай туруп 1878 адам дав майданларда жанларын къурбан этгенлер.

Уллу Уьстюнлюк бизин халкъ учун бек багъа олтургъан. Тенгсиз ябушувларда бизин уьлке 27 миллион ада-

Районда маскалар тигиле

Бугюнлерде янгы корона-вирус инфекцияны яйылуун токътатмакъ муратда бизин районда ва республикада оьзюн адамлардан арек сакълав режим билдирилген.

Къарабудагъгент район администрация коронавирусдан авруйгъанланы санавун кемитмек учун кёп тюрлю ишлер оьтгере ва къатты чаралар гёрюп тура. Район администрация оьзюню янындан, етишмейген чарасыз ватандашлары медицина препаратлар булан таъмин этмек учун гъазирлик гёре.

Алдагы гюн районну башчысы Магъмут Амралиев загъмат дарсдан дарс береген муаллимлени бир группасы булан ватандашлагъа гиймек учун маскалар тикме гереге гъакъда ёлугъув оьтгерди.

Район администрация оьзюню янындан маскалар тикмек учун тигив машинлер, резинкалар, марлилер ва

башгъа тюрлю затлар булан таъмин этген.

Демек, муаллимлер «ГАМ» ООО-ну бинасында ва оьзлени уйлериинде маскалар тигежек ва оланы гъар

тюрлю категориялы ватандашлагъа уьлешежек.

Гъар гюн дегенлей, бизин районда гюнде 1500-2000

марлиден маскалар тигилени. Районну башчысы Магъмут Амралиев маскалар тигивде ортакъчылыкъ этеген муаллимлеге баракалла билдирди.

➤ Сакълыкъ

Районну башчысыны Чакъырыву

Артагъы алты жума савлай уьлке ва шону ичинде бизин районну ватандашлары коронавирус инфекция аврув къабунувну къоркъунчлугъундан «самоизоляцияда» туралар. Россия Федерацияны Президенти В.Путинни буйругъу булан ай ярым ишлемейген гюнлер деп билдирилген эди. Май айны 12-нден башлап толу иш гюнлер башлана.

Озокъда, гёрюлген артды-

рылгъан чара, «самоизоляция», дазулангъан оьзге чаралар коронавирус инфекция аврувну яйылууну алдын алыв гъаракатда яхшы натижа берди. Эпидемиологлар, вирусологлар эсгерен кюйде, яман аврув къабунгъанланы санаву ёрукълаша бара. Россияда авруйгъанланы санаву «тёбеге» чыкъгъан. Озокъда, бу яхшы, сюнчлю янгылыкъ. Тек, биз дагы да бираз чыдама, гъалны ёрукълашдырмакъ, яхшылашдырмакъ муратда докторланы таклифлерине тынглама, оланы гёрсетивлерин кютме герекбиз.

Коронавирус инфекциягъа гёре райондагы гъалны гъакъында къысгъача айтма сюемен. Къарабудагъгент район больницада аврувлар учун 290 койка ер бар. Аврув арагъа чыкъгъандан берли авруйгъанлар артып турду. Коронавирус инфекция аврувдан 37 адам оьлген.

Больницада 223 адам сав болуп чыкъгъан. Районда рентген аппарат булан 3250 адам тергевлерден чыкъгъан. КТ аппарат ярашдырылгъан ва тонегюнден тутуп ишлей. 14 адам компьютер томографиядан оьтген. Эсгерме сюемен: район больницада аврувланы сав этмек учун бары тарыкълы дарманлар ва оьзге препаратлар бар. Аллагъ рази болсун, районлу меценатларыбыз аз гелили ожалкларда авруйгъан адамланы дарманлар булан, таъмин этмек учун 4,5 миллион манат берген ва таъмин этиле.

Район администрация ва спонсорлар нечесе минг аз таъмин ожалклагъа сурсат продукталар, хас къорув алатлар булан кёмек этген. Инандыраман, администрация гележекде де районну бары да ватандашларына тарыкъ кёмекни этежек.

Май айны 11-нде РФ-ни Президенти В.Путин оьзюню сёйлевюнде корона-вирус инфекция аврувну

алдын алывда ерлердеги гъалны гъасапгъа алып, регионланы ёлбашчыларына толу ихтияр бере. Ювукъда ДР-ни башчысы Владимир Васильев оьзюню гезикли сёйлевюнде республикада коронавирус инфекция аврувгъа ва оьзге аслу ма-сълалалагъа гёре толу банлыкъ берер.

«Самоизоляция» режимни гъакъында айта туруп, эсгерме сюемен, чараны режимин къатты кюйде юрютме тарыкъ. Айрокъда 65 йыл болагъанлар ва ондан оьрдеги оьмюрдегилеге, гъар тюрлю узакълангъан аврувлары бар ёлдашлагъа орамгъа чыкъмай, уйлериинде турмакъланы таклиф этемен. Орамгъа чыгъагъанлар да сакълыкъланы гъайын этме тарыкъ. Орамгъа чыгъагъан адамны бетинде маскасы, къолларында резин къолгъапплар болма тюше. Чакъда-чакъда дезинфекция алатланы къоллама герек.

Районну гюрметли ватандашлары! 9 Май байрамны – Уллу Уьстюнлюкню 75 йыллыгын белгиледик. Не этейик, тувулунгъан гъалгъа гёре бары да масса чаралар гери урулгъан. Тек даву игитлерины къоч-чакълыкълары, олар гёрген къыйынлыкълар бир заманда да унутулмажакъ! Ветеранланы атлары, оланы эсделиклери даимге бизин юреклерибизде яшажакъ.

Районну школаларыны охувчу яшлары да онлайн режимде даву ветеранларыны гюрметине гъар тюрлю чаралар оьтгердилер. Шо чара яшланы къылыкъ-ругъ патриот ругъда тарбиялавда белгили роль ойнажакъ.

Айны ахырына таба дюньяны бусурманлары, шону ичинде биз де сыйлы байрам-Ораза Байрамны къаршылажакъбыз. Шексиз, уллулар ва гиччилер учун бу шатлы байрам. Коронавирус инфекция аврувну яйылууну къоркъунчлугъун гъасапгъа алып, динагълюлер, алимлери бу йылны Ораза Байрамын уйлериинде, агълюлери, оланы уьюрлери, ювукъ адамлар булан оьтгерме чакъырлар. Мен де динагълюлеге, алимлени чакъырывуна къошуламан. Барыгъызгъа да тилевюм: «самизоляция» режимни низамын бузмагъыз, ожалкларыгъызгъа къонакъланы чакъырмагъыз. Уллу гече юртларда зийретлеге адамларыгъызны уьстюне бармай сакъланыгъыз! Байрам намазны да уйлериинде къылма чакъыраман.

Бизин яшларыбызны инфекция аврувдан къорумакъ муратда ораза къутлап, садагъалар, татлиликлер жыйма йиберегиз!

Адамгъа савлукъдан алда зат ёкъ. Шо саялы районну халкъын докторланы таклифлерине тынглама, оланы таклифлерин кютме чакъыраман. Сизин савлугъуз- сизин къолугъузду, ону аягъыз, къоругъуз!

Юртлагъа сапар

Районну башчысы юртларда

«Къарабудагъент район» муниципал районну башчысы Магъмут Амралиев районда коронавирус инфекция аврувну яйылывуну алдын алмакъ муратда тийишли къуллукъланы ёлбашчылары булан бирликде бары чараланы гёре.

Юрт муниципаллардагы гьал даим тергевню тубюнде. Тарыкълы болгъан юртларда алгъасавлу кёмегин болдура.

Айтма тарыкъ, ардагы вакътиде адамлар коронавирус инфекция аврувну къоркъунчлугъун англагъан. Оьзлени айланасындагы агълюню уьюрлерини савлугъуна гъайлы янашалар. 65 йыл битеген, оьрдеги оьмюрге баргъан адамлар «самоизоляция» чарагъа жаваплы янашагъанын эсгерме тарыкъ. Къайсыбыз да

ция аврувну алдын алывда «самоизоляция» санала. Районну башчысы коронавирус инфекция аврувну яйылывуну алдын алыв чарада Дёргели юртгъа гиреген, чыгъагъан ерде дружиналары къурумлу ишин макътагъан. Ондан къайры да районну башчысы М.Амралиев юртгъа авруйгъанлар учун таман даражада дарманлар гелтирилгенни, тарыкълылагъа кёмек этилежегин, тувулунгъан гьалны гьисапгъа алып, район больницыны баш врачына авур аврувлагъа район больницыда стационар медицина кёмегин болдурма, 10 койка ери булангъы больница ачма тапшурувлар берди.

Минсельхоз линиясында юртда 5 проект иш гёре: агъым сувлар, ёлавчу зона, ойнайгъан ер, спорт-

ма, гиччи футбол майданча къурма герек. Олай да, 1 гектар майданда яшлар баву ва 3,5 гектар майданда школа къурмакъ учун башгъа масъалалагъа да къаралды.

октябрь айыны ахырына таба гиччи футбол майданча къурма гереги гъакъда айтылгъан.

2020-нчы йылны гьасилин чыгъара туруп, лакъырны ахырында

гъис этгенбиз: юртланы орамларын да адамлар сийрек ёлугъа. Оьмюрге баргъан адамлар лап уьзюрю болмаса, къыргъа чыкъмай. Шо тюз.

Районда коронавирус инфекция гьал ёрукълаша бара буса да, ону къоркъунчлугъу толу кюйде тайып битмеген. Гъали де «югенлени» ийберме тез.

Районда коронавирус инфекция аврувну алдын алыв, авруйгъанланы савлугъуну гъайын этив аслу масъала буса да, районну башчысы М.Амралиев гезикли ишлени, гёз алгъа тутулгъан планланы яшавгъа чыгъывун да тергевню тубюнде сакълай.

Жуманы башында М. Амралиев район больницыны баш врачы Р.Гьиравовну узатыву булан Дёргели юрт муниципал къурулувда болгъан. Юртну башчысы Гь.Мурзаев булан юртну ичиндеги аслу масъалалар арагъа салынып къаралгъан.

Районну башчысыны Дёргели юртгъа этген сапарыны аслу муралары – 2020-2021-нчи йыллагъа юртну ичинде этме гёз алгъа тутгъан ишлер.

- Бугюн-деди М.Амралиев – лап аслу масъала коронавирус инфек-

майданча, нас-алагъожа ташлама контейнерлер салагъан ерлер.

Минэкономика линиядан эки проект: агъым сувлар гетеген ер, Исавени атындагы орамда адамлар юрюйген ер.

Янгы больницада ахырынчы ишлер ва къураллар алыв. 200 яшгъа ери булангъы яшлар бавуну таммланыву.

Ёл фонддан таба Садовая орамны, межитни, медресени алдын асфальт этив.

Минкультураны линиясында таба юрт клубгъа ремонт этив.

Сув булан таъмин этив ишлени 2020-нчы йылда тамамламакъ.

2020-2021-нчи йылларда юрт территорияланы комплекс оьсювон болдурмакъ муратда федерал программа булан 249 миллион манатны къадарына ишлер этме тарыкъбыз. Янгы планланы микрорайонуну проектлерин этив, тарыкълы пачалыкъ экспертиза кагъызланы онгарыв, таммлав-2021 йыл.

Районну башчысы Дёргелиге этген сапарында оьзге масъалалар да арагъа салынып ойланылды.

Юртлулар учун сув инг агъамиятлы масъала экенине гёре, янгы сув сакъланагъан ерни къурма ва генгешдирме гереги гъакъда арагъа салып ойланылды. Бу йылны

районну башчысы Магъмут Амралиев ва Уллубийавул юрт муниципал къурулувуну башчысы А. Абдурагъманов гележек 2021-нчи йылны масъаларын да гёзден гечирген.

Иш сапар булан Къурбукиде

Алдагы гюн район администрацияны башчысы Магъмут Амралиев иш сапар булан Къурбуки юртгъа барып, юрт администрацияны башчысы М.Маматгереев булан ёлугъуп, 2020-2021-нчи йылларда юртда этилинмеге гёз алгъа тутулгъан ишлени гъакъында лакъырлашгъан.

Бугюнню аслу масъаласы коронавирус аврув инфекциядан сакъланмакъ муратда жамият кёп жыйылагъан ерлеге бармай уьйлери турма герек. Аврувну белгилери шеклик тувдура буса, врачланы чакъырып, уьйден чыкъмагъан кюйде савлугъун камиллешдирмекни гъайын этмеге герегин билдирген районну башчысы. Эсгерилген

ерлешдирмек учун майданчаланы гъазирлемек иймик ишлер этилинмеге гёз алгъа тутулгъан. Сонг да, юртлу яшёрюмлер учун спорт майданчаны, культура уьюнню ремонт ишлерин тамамлап гъазирлеме тарыгъын ачыкъ этген юртну башчысы М.Маматгереев. Ондан къайры да, лакъырлашывну вакътисинде юртда къурулма тарыкълы яшлар бавуну, олай да Манас посёлогда къурулажакъ школаны тарыкълы документлерин артгъа тебермейли, гъазирлеп тийишли ерлерине тапшурмакъ таклиф этилди. Лакъырлашывну ахырында эки де ёлбашчы 2021-нчи йылда юртда этилме герекли (ёлланы онгарыв, юртну газ

аврувланы сав этмек учун тарыкълы дарманлар районгъа гелтирилгенни, шо дарманлар чарасыз аврувлугъа тегин берилегенин де Магъмут Амралиев оьзюню лакъырында эсгерген. Оьз гезигинде юртну башчысы М.Маматгереев буссагъатгы вакътиде волонтерланы кёмеклиги булан юртну халкъыны савлугъун камиллешдирмек учун этилинип тургъан ишлени ва гележекде этилинмеге гёз алгъа тутулгъанлары гъакъда айтып, районну башчысына малим этген. Ол айтгъан кюйде, 2020-нчи йылны ичинде Къурбуки юртну «Садовая», «Школьная» орамларын (2456 кв.м.-2340 кв.м.) мезгилни асфальт этмек, «Центральный» орамны ягъасында адамлар юрюмек учун тротуарны арип этип онгармакъ. Ерлерде нас жыгъан контейнерлени

булан таъмин этив, ярыкълашдырып, олай да сув булан таъмин этив) масъалаланы гъакъында да хабар юртюдюлер. Сонг Магъмут Амралиев М.Маматгереев де булан бирче юрт участка больницасында да болдулар. Онда ишлеме башлагъан компьютерная томографиягъа да тергев этдилер. Эсгерилген участка больницыны баш врачы Магъамматрасул Зайналов гелген ёлдашланы больницыны бугюнню ишлери булан ювукъдан таныш этди. Сонг юртну башчысы М. Маматгереев ва больницыны баш врачы М.Зайналов къурбукилени гъайында къалып, оьзюнден болагъан кёмеклени этип юрюйген районну башчысы Магъмут Амралиевге юртлуланы атындан баракалласын билдирдилер.

Оьз мухбирибиз

Уллубийавул юртда

Май айны 8-нде районну башчысы Магъмут Амралиев ишчи сапар булан Уллубийавул юртда болгъан. Демек, ол Уллубийавул юрт муниципал къурулувуну башчысы А.Абдурагъманов булан бирче аслу масъалаланы арагъа салып ойланылды.

Районну башчысыны ишчи сапарыны муралары 2020-2021-нчи йылдагы аслу масъалалар болуп токътай.

Бугюнлерде аслу масъаланы бириси-янгы коронавирус инфекцияны яйылма кюймай, алдын алыв. Магъмут Амралиев оьзюню сёйлевюнде Къарабудагъент райондагы чарасыз авруйгъан ватандашлар учун дарманлар гелтирилгенни билдир-

ген. Уллубийавул юрт медпунктдан таба чарасыз авруйгъанлар дарманлар булан таъмин этилежек.

Экинчи масъалагъа гёре, 2020-нчи йылда ёл фонддан таба (500м) ёл асфальт этилме герек.

Уьюнчю масъала – ватандашланы сув булан таъмин этив. Демек, «Колочи» деген ерде бурав уруп сув чыгъармакъ. Минсельхозну «Благоустройство сельских территорий РД» деген проектни программасына гёре, Буйнакск проспекте яв юрюйгенлер учун зона, ватандашлагъа нас-алагъожалар ташламакъ учун контейнерлер салма герек.

«Местные инициативы» деген программагъа гёре, администрацияны территориясын онгарып янгырт-

Давну ветераны

Абдуллабек САМАДОВ

Давлар битгенли,
Гетди нечакъы,
Яшларда энни
Аталар чакъы-деп

Магъаммат Атабаев язган кюйде, районбузну юртларында даву ортакчыларындан бирев де къалмаган деп айтмагъа ярай. Неге тююл де, олардан къалган яшлар да

кёплери озлени балаларыны балаларын тарбиялайлар. Оьжетли, къыргын давларда Совет солдатлары уьст гелгенли, арадан 75 йыл оьютуп тура. Уьстюнлюкню эсден таймайган шо байрамын Россияны бары да ватандашлары эсде къалардай шатлыкъда къаршыламакъ учун гъазирлик гёре. Биз буса бугюнлерде арабызда ёкъ буса да, шо къагърулу давларда къан тёкген, сан сёкген аталарыбызны, агъаларыбызны эсге алып, гележек наслулагъа оланы игитликлери гъакъда унутмайлы, эсгере турмагъа тарыкъбыз.

Муна бу макъаламда мен дав майданларда душмангъа къаршы ялын тапмайлы дав этген, давдан сонгъу йылларда загъмат фронтда къайратлы загъмат тёкген гъелили улан Сагъадулла Агъаевни эсге алып, ону гъакъында эшитгенлеримни язмагъа сюемен.

Мен озюнню гъакъында айтмагъа сюеген Сагъадулла Агъаев 1917-нчи йылда Гъели юрта сабанчы агъюде тувган. Шо йыллар октябринкъылап янги аякъгъа турмагъа башлагъан йыллар болган. Ону ата-анасы юрта биринчилерден болуп, 1930-нчу йылларда эсгерилген юрта къурулган колхозгъа гиргенлер. Сагъадулла буса школа чагъына етишгенде, башлап «Ажам», сонг «Латин» алфавит булан юрт школада охуй.

1935-нчи йылларда юрта комсомол ячейкалар къурулган вакътиде биринчилерден болуп Сагъадулла комсомолну сыдраларына гире ва жамият ишде озюн айрыча гёрсетме бажара. Сагъадулла Агъаевни бажарывлулугъун гъис этген юрт ёлбашчылар ону курслагъа охумагъа бакъдыралар. Шо курсланы тамамлап гелген

сонг, С.Агъаев шо вакътиги колхозда учётчик болуп загъмат ёлун башлай. Сонгъа таба армия чагъы етишип, Сагъадулла Агъаев ватан борчун кютмек учун 1938-нчи йылда армиягъа чакъырыла. Яшдан берли низамлыкъгъа уьйренген Сагъадулла, ватанны алдындагъы борчун кютювде де ёлдашларына уьлгю гёрсетип къуллукъ эте. С.Агъаевни шо гъарактын эслеген частны командирлери ону башлапгъы командирлер гъазирлейген курслагъа бакъдыралар. Оьр къыйматлар булан шо курсланы тамамлагъан Сагъадулла Агъаев «старший сержант» чынгъа ес болуп, бёлюкню командири ишин кютмеге башлай. Шо вакъти ол районлу ёлдашлары, Гъелиден Шагъабутдин Магъамматов, Къакъмаихиден Магъаммат Абдурагъимов ва олай озге ёлдашлары да булан Украинаны тахшагъары Киевде къуллукъ эте болганлар. Къуллукъ этив болжалыны заманы да битип, уьйге къайтар гюнню гёзлеп тураган уланлагъа, фашист елевлер дав башлагъан деген аччы хабар ток ургъандай етише. Булар къуллукъ этеген 657-нчи артиллерия полкуну солдатлары гечелетип аякъгъа туралар. Шо гечеден башлап Сагъадулла Агъаевни взводу душман булан-бете-бет ябушувларда ортакчылыкъ эте.

Къыбла, Прибалтика, Ленинград фронтларында да гючлю ябушувларда ортакчылыкъ этип юрюген Сагъадулла бир нече керенлер дав майданларында яралана, тек яралары бираз къолайгъа къайтгъаны булан ол дагъы да душмандан оьч алмагъа башлай. Дёрт йыл бою гечесин, гюнюн бир этип, душманны дагъы турмас йимик янчмакъ учун къанын, жанын аямайлы дав этген гъелили улан Сагъадулла Агъаевге 1945-нчи йыл уьстюнлюкню Парадында да ортакчылыкъ этмеге насип болган. Шондан сонг ол сав-саламат кюйде ата юртуна къайтып, 1946-нчи йылдан башлап загъмат фронтгъа къуршала. Колхозда счетовод, къой ферманы ёлбашчысы, колхозну председатели, райсельхозотделни заведующийи, баш зоотехник, юрт исполкомуну председатели, олай да кёп тюрюл жаваллы къуллукъларда загъмат тёюп юрюген. Сагъадулла Агъаевни дав йыллардагъы къоччакълыкълары, загъмат фронтдагъы чалышыву бир де бошуна гетмеген деп айтмагъа ярай. Неге тююл де, ону савунда тёшюн толтуруп айланагъа шавласын чагъан 4 оьрдени, 14-ден де артыкъ медаллары бар эди. Бизге, бизден сонгъу озюю гелеген наслуларыбызгъа шоллай къоччакъ уланларыбызны яшав ёллары гъакъда айта турмасакъ, гележек наслубуз бизден гечмес.

Уьстюнлюкню ювукълашдыргъан

Б. САМАДОВ

Дав. Шо бизин Ватаныбызгъа хапарсыздан билдирилген, 1941-1945-нчи йылларда юрюлген Уллу Ватан дав токътагъанлы бугюнлерде 75 йыл тамамлана буса да, шо бизин халкъгъа йыракъ болжал тююл. Давну биринчи гюннен башлап, совет халкъ Уьстюнлюкне умут этип душман булан, ябушмагъа башлагъан.

Уллу Ватан дав бизин халкъны яхшы сынады ва чыныкъдырды. Уллу Ватан даву йылларында Къарабудагъент райондан фронтгъа чакъырылып 4187 адам гетген. 1941-1945-нчи йылларда къан тёюлген, гюлле къуулган кёп уллу ябушувларда 2000-ге ювукъ бизин районлу уланлар даимликге дав майданларда къалган. Давдан къайтгъанлары да ата юртун, оз элин аякъгъа тургъузуда гъалал кюйде загъмат тёкгенлер.

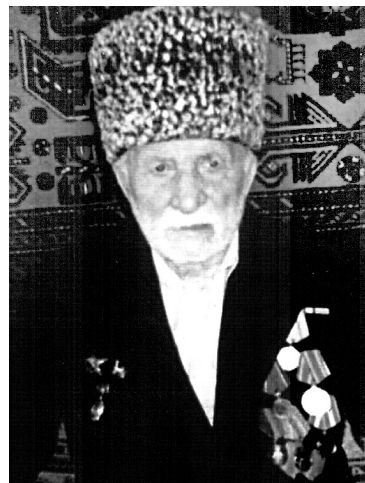
Уллубийавуллу Мусаев Ибадулла Мусаевич де Уллу Ватан давдан сонг, ата юртунда загъмат тёкген.

Ибадулла Мусаев 1918-нчи йылда ишчи-сабанчыны агълюсюнде тувган. Ол ата юртунда башлапгъы 4 класны яхшы къыйматлагъа битдирген.

1940-нчи йылда Ибадулла

Мусаевни Къызыл Армияны сыдраларына чакъыра. Ол озюнню асгер къуллугъун 1940-нчи йылда Кандакша шагъарда башлай. Тек арадан бир йыл да оьтмей, Ватаныбызгъа намарт душман чапгын эте.

Демек, Уллу Ватан дав

башлангъанда Ибадулла яв асгер бёлюкде къуллукъ эте болган. Давну йылларында ол ротаны старшинасыны къуллугъунда болган.

Ибадулла Мусаев 2001-нчи йылны февраль айында дюньядан гёчген. Ону дав сокъмакълары гъакъда уланы Магъамматрасул ва къызы Гъажарисбат булан лакъыр этмеге тюшдю. Олар берген баянлыкъларгъа гёре, Ибадулла Мусаев

ата юртуна 1946-нчи йылда къайтган.

Уллу Ватан давда ол СССР-ни топуракъларын азат этген сонг, Польша, Венгрия, Чехословакия уьлкелени де азат этив ябушувларда ортакчылыкъ этген. Уьстюнлюкню Ибадулла Мусаев Германия булангъы дазуда къаршылагъан. Олай да, Ибадулла тюбек булан оьтесиз тюз ура болган.

Уллу Ватан даву фронтларында гёрсетген къоччакълыкълары саялы, Ибадулла Мусаев «Къызыл юлдуз», «Къоччакълыкы учун», «Ватан даву» орденлери ва озге медаллар булан савгъатланган.

Давдан къайтгъан сонг, Ибадулла Ариважа булан уьйлене ва татывлу агъюде 9 яшны оьсдюре ва тарбиялай. Давдан сонгъу йылларында ол колхозда ва совхозда сют ферманы заведующийи, ашлыкъ складда ёлбашчы болуп загъмат тёге.

Бугюн арабызда Ибадулла Мусаев ёкъ буса да, ону игит ишлери, гъалал загъматы, ярыкъ келпети бизге, яш наслулагъа, алгъа багъып абат алмагъа ругъ ва гюч бере.

Азиз эли, оз халкъы къул болмай яшасын деп, бугюнлер учун жанын бергенлеге, къанын тёкгенлеге даимлик макътав ва абур!

Давну агъусун чайнагъан

1941-1945-нчи йылларда юрюлген къанлы ва оьжетли Уллу Ватан давда къарабудагъентли Абдулла Устаров да ортакчылыкъ этген.

Демек, Абдулла Устаров 1939-нчу йылда Польша уьлке булан дазу тутагъан Тернополь шагъарда дазу сакълайган асгер бёлюкде къуллугъун кюте болган. Уллу Ватан дав башланган сонг, ол къуллукъ этеген асгер бёлюк тозула. Шоллукъда, А.Устаров ПАБР савут булан давда ортакчылыкъ эте. Эсгерилген савут булан ол душманны авур техникасына ва машинлерине атыша болган. Абдулланы сёзлерине гёре, бир савутгъа 24 солдат къуллукъ эте болган.

Белгили кюйде, Минск шагъар саялы авур ябушувлар юрюлген. Демек, Минскни совет ва немис-фашист асгерлер бир нече керен бир-биринден чыгъарып алган.

Совет асгер бёлюклер Москвагъа ерли артгъа тарылмагъа борчлу бола. Бородино-Можайск шагъарлар саялы фронтда Абдулла дав юрютген.

Москваны якълава юрюлген бир ябушуда Абдулла Устаровну расчёту немисни 6 танкын яллата. Кёкден явагъан гюллелени ва топланы явуну буланы башын гётермеге къоймай. Шо ябушуда Абдулла озюнню ёлда-

шы ва якълысы Зулпукъар Хасболатов булан яралар ала. Абдулла аягъына, Зулпукъар буса къолуна яралар алган. Шо къалмагъалда А.Устаров артда къалмагъа борчлу бола.

Дав майдандан Абдулла

Устаровну санитарлар ала, башлап госпитальгъа Москвагъа йибере, сонг буса – Киров областгъа.

Киров шагъарда ол дав школаны охуй. 1942-нчи йылны сентябр айында ону Ленинградны якъламакъ учун ротаны командири этип йибере. Ол ёлбашчылыкъ этеген ротада 72 асгер-къуллукъчу къуллукъ эте болган. Олар Ладога кёлню ягъасында игит шагъарны якъламагъа токъташа. Белгили кюйде, Ленинград учун къыйынлы ябушувлар юрюлген. Онда да Абдулла-

ны аягъына яра тие, тек ону бу ярасы энгил болган.

Бираз заман госпитальда ятган сонг, ону развед управлениюге йибереге токъташа. Сонг буса, Абдулла Устаров немис-фашистлени СС ва элин сатгъанлары асгер къуллукъчулары булан дав этмеге башлай.

Ленинград саялы юрюлген къанлы ябушувларда ва якълавларда ортакчылыкъ этген Абдулла кёп къыйынлыкълар гёрген.

Уллу Уьстюнлюкню шатлы байрамын Абдулла Устаров Прибалтикада къаршылай, ата юртуна 1946-нчи йылда къайта.

Абдулланы ата юртунда гёзлемей болган, неге тююл де ону дос-къардашына «уьчмююш» кагъыз эки керен гелген. Къысмет буюруп, насипге, ол ата юртуна сав къайта. Давдан къайтгъан сонг буса, Абдулла Устаров ерли колхозда жаваллы къуллукъларда загъмат тёкген.

Абдулла агъавну янында гъар заман охувчулар бола, олагъа ол дав гъакъда хабарлар айта болган.

Абдулла Устаровну ва ону йимик миллионлар булангъы Совет асгерни солдатларыны къоччакълыкы, рагъмулулугъу гъар даим халкъны эсинде къалажакъ.

Образование

Переносится на поздний срок

В Министерстве просвещения Российской Федерации сообщили о переносе сроков проведения ЕГЭ-2020.

Решение принято из-за сложной эпидемиологической ситуации в стране и по рекомендациям органов здравоохранения.

Конкретные даты будут озвучены в ближайшие дни, после утверждения и закрепления их на законодательном уровне.

Изменения коснутся также формата проведения аттестации. Выпускники, не планирующие поступать в высшие учебные заведения, смогут получить аттестат без сдачи ЕГЭ, по итоговым отметкам.

«Учитывая обстоятельства и меры по защите здоровья, планируется, что сдавать ЕГЭ в этом году будут те одиннадцатиклассники, которые

намереваются поступать в высшие учебные заведения», – прокомментировал принятое решение Министр просвещения Сергей Кравцов.

Экзаменационная кампания в регионах пройдет в единые сроки в

соответствии с требованиями Роспотребнадзора к санитарно-гигиеническому режиму.

Учащиеся 9-х классов государственную аттестацию проходить не будут. Итоговые оценки будут выставляться на основании годовых.

Учебный год завершится 25 мая

Общеобразовательные учреждения Республики Дагестан продолжают обучение в дистанционном режиме. Учебный год в школах рекомендовано завершить 25 мая.

Для учеников сельских школ, где часто сталкиваются с перебоями в работе интернета, Министерство образования и науки региона разработало видеуроки и контрольные материалы. Они доступны на запоминающихся устройствах (флэш-картах) и не требуют для просмотра подключения к Сети интернет. Они все направлены во все муниципалитеты и разработаны по всем предметам, также содержат завершающую часть образовательной программы, рассчитанной на итоговую четверть.

Извещение

Администрация МР «Карабудахкентский район» в соответствии со ст. 45 Градостроительного Кодекса РФ информирует о проведении 12 июня 2020 года в 10 час 00 мин публичных слушаний по вопросу о разработке проектов планировки и межеваний территории линейных объектов: «Водоснабжения селения Гели Карабудахкентского района» и «Замена водовода Каспийск-Избербаш с реконструкцией всасывающего узла насосной станции первого подъема в г.Каспийск».

В случае, если при строительстве указанных объектов затрагиваются границы земельных участков и (или) объектов капитального строительства, расположенных на земельных участках, на которых планируется строительство указанных объектов, правообладатели земельных участков и объектов капитального строительства, границы которых нарушаются или могут быть нарушены, вправе принять участие в указанных публичных слушаниях и представить в комиссию свои предложения и замечания, касающиеся указанного вопроса, для включения их в протокол публичных слушаний.

С проектом межевания и планировки территории планируемых к строительству объектов можно ознакомиться в Отделе строительства и архитектуры администрации МР «Карабудахкентский район».

Публичные слушания проводятся по адресу: Администрация МР «Карабудахкентский район», с. Карабудахкент, ул. Советская 2, актовый зал администрации района.

М.Г. Амиралиев, главы МР «Карабудахкентский район»

Извещение

Администрация МР «Карабудахкентский район» в соответствии со ст.39 Градостроительного Кодекса РФ информирует о проведении 5 июня 2020 г. в 10ч.00 мин. публичных слушаний по вопросу о предоставлении разрешения на условно разрешенный вид использования земельного участка (изменения вида разрешенного использования земельного участка) из земель категории «Земли населенных пунктов» площадью 1000кв.м с кадастровым номером 05:09:000019:2814, расположенного по адресу: РД, Карабудахкентский район, с.Параул, местность «Сасибулак» №10/030, находящегося на праве собственности у гр.Изиева Н.И. с видом разрешенного использования «под строительство садового домика» вид разрешенного использования «для ведения личного подсобного хозяйства» (код вида разрешенного использования -2.2).

В случае, если изменение вида разрешенного использования указанного участка может оказать негативное воздействие на окружающую среду, правообладатели земельных участков и объектов капитального строительства, подверженных риску такого негативного воздействия, вправе принять участие в указанных публичных слушаниях и представить в комиссию свои предложения и замечания, касающиеся указанного вопроса, для включения их в протокол публичных слушаний.

Публичные слушания проводятся по адресу: Администрация МР «Карабудахкентский район», с.Карабудахкент, ул.Советская 2, актовый зал администрации района.

А.Р.Короглиев, зам.начальника организационно-проектного управления администрации МР «Карабудахкентский район», председатель комиссии

75 - летию Великой Победы

Помним поименно!

(Начало в прошлых номерах)

ВАГАБГАДЖИЕВ Абдулла, 1917 г.р., с. Губден Карабудахкентского района.

ВАГАБГАДЖИЕВ Магомедшапи, 1913 г.р., с. Губден Карабудахкентского района.

ВАГАБОВ Абдулмалик, 1919 г.р., с. Губден Карабудахкентского района.

ВАГАБОВ Абдулмуслим, 1922 г.р., Карабудахкентский район.

ВАГАБОВ Багомед, 1907 г.р., с. Губден Карабудахкентского района.

ВАГАБОВ Гаджи, 1907 г.р., с. Губден Карабудахкентского района.

ВАГАБОВ Гаджи, 1917 г.р., с. Карабудахкент Карабудахкентского района.

ВАГАБОВ Гаджи, 1920 г.р., с. Какашура Карабудахкентского района.

ВАГАБОВ Гаджи, 1922 г.р., с. Карабудахкент Карабудахкентского района.

ВАГАБОВ Джамалив, 1913 г.р., с. Гелли Карабудахкентского района.

ВАГАБОВ Измитдин (Измутдин), 1918 г.р., с. Какашура Карабудахкентского района.

ВАГАБОВ Исмаил, с. Карабудахкент Карабудахкентского района.

ВАГАБОВ Исрапил, 1918 г.р., с. Параул Карабудахкентского района.

ВАГАБОВ Исрапил, 1922 г.р., с. Карабудахкент Карабудахкентского района.

ВАГАБОВ Каранай, 1909 г.р., с. Губден Карабудахкентского района.

ВАГАБОВ Магомед, 1919 г.р., с. Губден Карабудахкентского района.

ВАГАБОВ Муса, 1908 г.р., с. Параул Карабудахкентского района.

ВАГАБОВ Набиюлла, 1909 г.р., с. Параул Карабудахкентского района.

ВАГАБОВ Осман, 1904 (1920) г.р., с. Параул Карабудахкентского района.

ВАГИДОВ Аташ, 1915 г.р., с. Гелли Карабудахкентского района.

ВАГИДОВ Аташ, 1915 г.р., с. Карабудахкент Карабудахкентского района.

ВАГИДОВ Байгиши, 1918 г.р., с. Гелли Карабудахкентского района.

ВАГИДОВ Гапур, 1904 г.р., с. Гелли Карабудахкентского района.

ВАГИДОВ Зайнутдин, 1902 г.р., с. Гелли Карабудахкентского района.

ВАГИДОВ Лазим, 1917 г.р., с. Карабудахкент Карабудахкентского района.

ВАГИДОВ Нурмагомед, 1906 (1912) г.р., с. Гелли Карабудахкентского района.

ВАГИДОВ Темирсолтан, 1915 г.р., с. Карабудахкент Карабудахкентского района.

ВАГИДОВ Шахабутдин, 1913 г.р., с. Уллубийаул Карабудахкентского района.

ВАГИМБЕКОВ (ВЕЛИБЕКОВ) Магомед, 1904 г.р., с. Какашура Карабудахкентского района.

ВАЛИБАММАТОВ Ата, 1908 г.р., с. Уллубийаул Карабудахкентского района.

ВАЛИБАММАТОВ Надив (Надир), 1913 г.р., с. Уллубийаул Карабудахкентского района.

ВАЛИБАММАТОВ Надьганат, 1915 г.р., Карабудахкентский район.

ВАЛИГИШИЕВ Байгиши, 1917 г.р., с. Какашура Карабудахкентского района.

ВАЛИЕВ Абакар, 1901 г.р., с. Параул Карабудахкентского района.

ВАЛИЕВ Гаджи, 1918 г.р., Карабудахкентский район.

ВАЛИЕВ Гаджи, 1910 г.р., с. Параул Карабудахкентского района.

ВАЛИЕВ Исмаилов, 1905 г.р., с. Уллубийаул Карабудахкентского района.

ВАЛИЕВ Магомеднури, 1920 г.р., с. Параул Карабудахкентского района.

ВАЛИХАНОВ Наби, 1920 г.р., с. Дургели Карабудахкентского района.

ВАЛИШЕВ Осман Патахович, с. Карабудахкент Карабудахкентского района.

ВАЛИШЕВ Умар, с. Карабудахкент Карабудахкентского района.

ВАЛИЯММАТОВ (ВАЛИБАММАТОВ) Гамзат, 1912 г.р., с. Какашура Карабудахкентского района.

ВАЛИЯНМАТОВ Магомед-Солтан, 1907 г.р., с. Параул Карабудахкентского района.

ВАЛИЯНОВ (ВАЛИХАНОВ) Ахмед, 1914 г.р., с. Какашура Карабудахкентского района.

ВАСИЛЕНКО Михаил Никифорович, 1918 г.р., ст. Батуриинская Брюховецкого района Краснодарского кр.

ВАСЬКОВ Василий Михайлович, 1917 г.р., г. Буйнакск.

ВОРОНИН Иван Васильевич, 1919 г.р. Призван Карабудахкентским РВК в 1941.

ВОРОНОВ Дмитрий Александрович, 1911 г.р., д. Землянка Семилукского района Воронежской обл.

ВАГАБОВ Абдулмалик, с. Манас Карабудахкентского района.

ВАГАБОВ Абдурахман, 1918 г.р., с. Губден Карабудахкентского района.

ВАГАБОВ Абдурахман-Гаджи Вагабович, 1919 г.р., с. Параул Карабудахкентского района.

ВАГАБОВ Абуталиб Вагабович, 1914 г.р., с. Карабудахкент Карабудахкентского района.

ВАГАБОВ Гаджи, 1918 г.р., с. Губден Карабудахкентского района.

ВАГАБОВ Магомед Вагабович, 1920 г.р., с. Гелли Карабудахкентского района.

ВАГАБОВ Магомедшапи, 1915 г.р., с. Губден Карабудахкентского района.

ден Карабудахкентского района.

ВАГАБОВ Нажмутдин, 1921 г.р., с. Какашура Карабудахкентского района.

ВАГАБОВ Ниязбек, 1917 г.р., с. Карабудахкент Карабудахкентского района.

ВАГАБОВ Сурхай, 1916 г.р., с. Губден Карабудахкентского р-на. Призван Карабудахкентским РВК. Рядовой.

ВАГИДОВ Багаутдин, 1918 г.р., с. Карабудахкент Карабудахкентского района.

ВАГИДОВ Гаджи, 1914 г.р., с. Какашура Карабудахкентского района.

ВАГИДОВ Пазил, 1916 г.р., с. Карабудахкент Карабудахкентского района.

ВАЙСУЛОВ Магомед, 1917 г.р., с. Дургели Карабудахкентского района.

ВАЛИГАДЖИЕВ Будайчи Валигаджиевич, 1921 г.р., с. Манас Карабудахкентского района.

ВАЛИГАНДОВ Будайчи Валигандович, 1921 г.р., с. Манас Карабудахкентского района.

ГАБИТОВ Абдурахман Габитович, 1918 г.р., с. Параул Карабудахкентского района.

ГАБИТОВ Убайдулла Габитович, 1918 г.р., с. Параул Карабудахкентского района.

ГАДЖАКАЕВ Сагадулла, 1917 г.р., с. Уллубийаул Карабудахкентского района.

ГАДЖАНМАТОВ Акав, 1915 г.р., с. Какашура Карабудахкентского района.

ГАДЖИКАЕВ Алихан Гаджиакаевич, 1922 г.р., с. Ленинкент Карабудахкентского района.

ГАДЖИКАЕВ Вали Гаджиакаевич, 1916 г.р., с. Гелли Карабудахкентского района.

ГАДЖИБАГАНДОВ Расул, 1911 г.р., с. Джанга Карабудахкентского района.

ГАДЖИБЕКОВ Камилль Батыргиевич, 1921 г.р., с. Какашура Карабудахкентского района.

ГАДЖИБЕКОВ Таймасхан, 1924 г.р., с. Какашура Карабудахкентского района.

ГАДЖИЕВ Абакар, 1907 г.р., с. Губден Карабудахкентского района.

ГАДЖИЕВ Абдулвагаб, 1917 г.р., с. Губден Карабудахкентского района.

ГАДЖИЕВ Абдулгасан, 1908 г.р., с. Дургели Карабудахкентского района.

ГАДЖИЕВ Абдулмуслим, 1907 г.р., с. Губден Карабудахкентского района.

ГАДЖИЕВ Адиль-Гаджи Гаджиевич, 1922 г.р., с. Карабудахкент Карабудахкентского района.

ГАДЖИЕВ Адильгаджи Ханович, 1920 г.р., с. Карабудахкент Карабудахкентского района.

ГАДЖИЕВ Айгум, 1909 г.р., с. Губден Карабудахкентского района.

ГАДЖИЕВ Акмер Гаджиевич, 1918 г.р., с. Карабудахкент Карабудахкентского района.

ГАДЖИЕВ Алаутдин, 1920 г.р., с. Карабудахкент Карабудахкентского района.

ГАДЖИЕВ Арсланбек, 1911 г.р., с. Губден Карабудахкентского района.

ГАДЖИЕВ Ахмед Гаджиевич, 1918 г.р., с. Карабудахкент Карабудахкентского района.

ГАДЖИЕВ Ахмед Кочаевич, 1922 г.р., с. Карабудахкент Карабудахкентского района.

ГАДЖИЕВ Багав, 1921 г.р., с. Какашура Карабудахкентского района.

ГАДЖИЕВ Гамид, 1912 г.р., с. Дургели Карабудахкентского района.

ГАДЖИЕВ Захарья, 1919 г.р., с. Карабудахкент Карабудахкентского района.

ГАДЖИЕВ Ибрагим, 1917 г.р., с. Губден Карабудахкентского района.

ГАДЖИЕВ Изитдин, 1917 г.р., с. Карабудахкент Карабудахкентского района.

ГАДЖИЕВ Ильяс Магомедгаджиевич, 1919 г.р., с. Параул Карабудахкентского района.

ГАДЖИЕВ Исмаил, 1910 г.р., с. Губден Карабудахкентского района.

ГАДЖИЕВ Исрапил, 1918 г.р., с. Карабудахкент Карабудахкентского района.

ГАДЖИЕВ Казихан, 1921 г.р., с. Какашура Карабудахкентского района.

ГАДЖИЕВ Магомед Мустафаевич, 1913 г.р., с. Губден Карабудахкентского района.

ГАДЖИЕВ Магомед, 1920 г.р., с. Карабудахкент Карабудахкентского района.

ГАДЖИЕВ Магомедрасул, 1917 г.р., с. Губден Карабудахкентского района.

ГАДЖИЕВ Магомедсаид, 1919 г.р., с. Губден Карабудахкентского района.

ГАДЖИЕВ Магомедсолтан, 1919 г.р., с. Карабудахкент Карабудахкентского района.

ГАДЖИЕВ Магомедшапи, 1915 г.р., с. Губден Карабудахкентского района.

ГАДЖИЕВ Муса Гаджиевич, 1906 г.р., с. Губден Карабудахкентского района.

ГАДЖИЕВ Наби Гаджиевич, 1906 г.р., с. Карабудахкент Карабудахкентского района.

ГАДЖИЕВ Нурутдин, 1920 г.р., с. Какашура Карабудахкентского района.

ГАДЖИЕВ Рахматула Гайдарович, 1922 г.р., с. Дургели Карабудахкентского района.

ГАДЖИЕВ Солтан, 1919 г.р., с. Карабудахкент Карабудахкентского района.

ГАДЖИЕВ Тажутдин, 1919 г.р., с. Карабудахкент Карабудахкентского района.

ГАДЖИЕВ Убайдулла, 1915 г.р., с. Губден Карабудахкентского района.

ГАДЖИЕВ Умакай Шугаибович, 1908 г.р., с. Параул Карабудахкентского района.

(Продолжение в следующих номерах)

Уллу Устынюлюкге – 75 йыл

Военный врачны игитликлери унутулмажакъ!

Нурсагъадат ИЗАМУТДИНОВА

Бу йыл Уллу Ватан давда совет халкъ уьст гелгенли 75 йыл таммланажакъ. Озокъда, шо аз заман тюгюл, тек 1941-1945-нчи йылланы къоркъунчлу гечелери-гюнлери гъали де халкъны эсинден таймай. Шо давну агъусу гирмеген, аявлуларын тас этмеген районда бир ожакъ да ёкъдур. Давда ортакъчылыкъ этгенлер бугюнлерде арабызда болмаса да, дав йылланы къыйынлыкъларын сезген, ачлыкъны гёрген давну яшларыны хабарлары буссагъатда да тынглагъанланы юреклерин сызлата...

Бизин халкъны къочакълыкълары гёз алгъа геле. Давдан сонгъу ач йыллар совет воинлени давда гёрсетген къочакълыкъларына дестине багъа берилмеген. Бузулгъан шагъарланы, тозулгъан колхоз-совхозланы, ялагъан юртланы янгиртмакъ-онгармакъ учун бар гюч салынгъан. Кёбюсю къочакълыкълар эсге алынмай да къалгъан. Къочакъ уланларыбыз этген ишлер тарыкълы инстанции-ялагъа етишмей, тергевсюз къалып юрюген.

Дёргели юртлу десантник, военный врач Исаев Абусайит Валиевич булан да шолой болгъан.

Абусайит Исаев 1909-нчу йылда тувгъан. Ол Магъачкъаладагъы зоотехникумну битдирген сонг, Ленинград ветеринар институтгъа охувун узатма тюшген. Охуй туруп, врач-ветеринар болуп ишлеген. 1935-1938-нчи йылларда ол Ленинградда мединститутда охугъан.

1938-нчи йылдан башлап А.Исаев 3-нчу гъава-десант батальонда старший врач болуп ишлей.

Дав башлангъандокъ, ол десантник-парашютист ва дав врач гысапда давгъа гете.

Ону гъакъында 9-нчу гъава бригаданы штабыны ёлбашчысы П.Базелев булай язгъан болгъан:

“Исаев – бек яхшы, ймышакъ ва айланадагъылагъа кёмек этмеге сюеен адам. Десантланы агълюсю огъар шо саялы бек гьюрмет эте эди. Ол солдатлар учун янгыз доктор болуп къалмай эди, ол къурдаш да, къардаш да болуп бажарагъан къочакъ улан эди...”

Биз ону булан йыл ярым бирче дав ёлларда болдукъ. Тек ол мени эсимде даимликге къалды. Исаев строевой командир ймик, къайсы къыйын гьалдан да чыкъма ёл табагъан, бажарылу ва увляюлю улан эди.

Бир керен парашютистлени уьренувлерини вакътисинде парашютист А.Коновалов атылгъанда, ону парашютю ачылмай къалгъан эди. Абусайит Исаев адашмай, тезликде ону къучакълап тутуп, ону да оьзюню парашютю булан алып тюшюп, оьлюмден къутгъарды”.

Смоленщинада душман булан къатты давлар юрюлегенде, гюнбатыш фронтну командующий Г.Жуков дав юрюлеген ерге парашютист-десантлагъа тюшме, фашистлени арагъа алмагъа ва къырма буйрукъ берген.

Шо группода А.Исаев де болгъан. Тюшгендокъ, къатты ябушувлар башлангъан. А.Исаевге яралангъан солдатлагъа медицина кёмек этмеге оьтесиз къыйын бола. Бир токътамай тёголеген артиллерия отланы тюбюнде авлакъда, ойтан ерлерде санитарланы да кёмеклиги булан А.Исаев операциялар оьтгерип тургъан. Сонг юртну ягъасына гелгенде бир бузулмай къалгъан уьйню ол медпункт учун къоллагъан. Яралангъанланы санаву кемимей бол-

гъан. Ял алмагъа заман ёкълугъуна гёре, А.Исаев бир токътавсуз яраланып гелгенлеге операциялар эте болгъан. Шо вакъти уьйню къырында душманны минасы атылып, иш уьстдеги А.Исаевни къурсагъына яра тийген, ол эсден тайып йыгылгъан сонг, къурдашлары ону къурсагъын да байлап, эси гелген сонг, сув да ичип, янгыдан операциялар

этмеге башлагъан. Мангалайындан тер агъагъан кюйде, авруйгъан ярасы да булан солдатланы къутгъарма сюеген А.Исаев бирдагы керен эсин тас этген сонг, санитарлар укол да этип ону ятдыргъан. Эси гелгенде врач туруп, янгыдан операция этме башлагъан.

Парашют-десант бёлюкню коммиссары, полковник Н.Шевяков шо мюгьлетлени эсге алып язгъан сёзлеге гёре, яралылагъа кёмек этме, бакъма адам болмагъан, башгъа врачны артындан гетген санитар оьзю де къайтмай къалгъан.

Ключи деген юртну фашистлерден тазалап битген сонг, оьзю де яралангъан А.Исаев 6-нчы операцияны этип бите турагъанда, медпунктгъа носилкалар булан ону ювугъу лейтенант Петровну алып гире. Ону гёрген Исаев мангалайындан терин де сибирип, 7-нчи операциягъа гирише. Тек авур ярасындан гъаран айланагъан А.Исаевни гъалы битип турагъанны къырындагъылар эс эте.

Шо вакъти, операция бите турагъанда, башгъа врач гирип геле. А.Исаев эсин тас этип, къурдашыны ягъына ахырынчы керен йыгъыла. Абусайитни медпунктну ювугъундагы тибеге гёме.

“Къочакълыкълары саялы 2-нчи ранглы дав врач Абусайит Исаевге оьлген сонг, «Совет Союзну Игити» деген оьр ат берилме герек деп гёрсетиле. Заман гетген сонг, биз А.Исаевге Ленинни ордени берилгенни билдик”, - дей болгъан коммиссар, полковник Н.Шевяков. Белгили совет язывчу Н.Тихонов А.Исаевни къочакълыкълары гъакъда «Дети гор» деген очеркинде бек анив язгъан. Олай да, дав врачны игитлиги гъакъда саратовлу шаир Н.Соколов «Ветры Саида» деген поэманы язгъан.

Абусайит Исаевни къочакълыкълары, ону ватангъа къуллукъ этген кююн бизден сонгъу наслулар да билме ва эсде сакълама борчлу. Гъалиги врачлар учун А.Исаев даимлик уьлгю болма тарыкъ!

Инг де уллу савгъат...

1945-нчи йылны май айыны 9-нда совет халкъ немис фашистлерден уьст гелгенли бу йыл 75 йыл болажакъ. Шо гонден берли дюнья танымасдай алышынгъан. Тек бизге шо гюнню ювукълашдырмакъ учун жанын-къанын аямай ябушгъан, шо йылларда жап-жагыл болгъан юртлулагъа, районлулагъа, уьлкебиздегилеги этилеген абур да, макътав да бир заманда да кемимежек деп эсиме геле. Озокъда, бизин арабызда давну ортакъчылары къалмагъан. Тек олар бизин булан болмаса да, халкъны юреклеринде даимге къалажагъы ачыкъ. Айрокъда, ардагъы заманларда охувчу яшлар давда ортакъчылыкъ этген уллаталарын, оланы аталарын эсгерип, оланы гъакъында макъалалар язып редакциягъа йиберегени бизин айрыча сюендюре ва давну ортакъчыларыны къочакълыкълары бир заманда да унутулмажакъ деген инамлыкълары тувдура.

Мен бугюн Къарабудагъентде тувгъан ва яшагъан бирдагы-бир къочакъ адам, давну ортакъчысы Асгер Асгеровну гъакъында язмагъа сюемен. Ону гъакъында оьзю савунда ёлукъгъанлар ону яшлары булан этген лакъырлагъа гёре, Асгер агъав 1924-нчу йылда Къарабудагъент юртда тувгъан. Оьзюгер 18 йыл битгенде ол гённюлю кюйде давгъа гете. Ону булан бирче юртлу уланлар да бола. Асгер агъав жагыл заманында яхшы гючу-кыуваты булангъы улан болгъангъа гёре, къайда болса да, огъар авур иш де тапшурула болгъан. Ону сёзлерине гёре, огъар кёп керенлер яралангъан къурдашларын гётерме, оланы савутларын ташыма тюше болгъан.

«Давгъа тюшюв-тюшювюбюзде, бизин 1-нчи Белорус фронтгъа, Смоленск шагъаргъа бакъдырды. 1943-нчу йыл шо давда магъа яра тийди.

Оьрден топ тюшюп, бизин батареябызны тозду, кёп оьлгенлер ва яралангъанлар болду. Яралангъанланы атлар булан санбатгъа етишдирдилер. Шонда магъа биринчи кёмекни этгенден сонг, бизин Москва областгъа госпитальгъа алып гетди. Шонда Валентина деген бир къатынгиши магъа бек кёмек этди. Давдан сонг да, 74-нчу йылгъа ерли, ол оьлген деп телеграмма гелгинчеге, биз къурдаш аралыкълар юрютуп, кагъызлар язып турдукъ.

Сав болгъанда, мени Ивановский областгъа, Краковский лагерге бакъдырды. Шондан сонг, къолай болгъанда, мен къайтып фронтгъа тюшдюм. Шо давда оьзюне яра тийген къурдашымын ярасын байлама айланагъанда, магъа бирдагы керен авур яралар тийди. Роганы командири, орус яш яраларымдан атагъан къанны да токътатып, къурдашым Исмайылны да, мени де санитар чанагъа да миндирип санбатгъа йиберди. Ондан сонг дагы да бизин Москва областдагы 427-нчи госпитальгъа алып гелдилер. Шонда магъа дагы да ай ярым ятма тюшдю. Къолай болгъанда къайтып лагерге бакъдырды. Шо лагер бек нас ер эди. Онда алдын ерли оьлюм суд гесилген адамлар сакълана болгъан. Биз де шолой, биревге де тарыкъ тюгюл адамлар ймик эдик. Мен шонда бир полкъдан почну алып станциягъа, ондагъыларын полкъга алып юрюй эдим. Бир керен биз турагъан ерни тергеме Ворошилов ва ону булан дагы да 3 адам гелди. Шондан сонг бизге таза опуракълар берилди, бираз гъайыбыз этилди. Шолар гелгинчеге, бизге адаммы деп де бирев де къарамай эди.

Шондан сонг мен Литовский дивизиягъа къошулдукъ. Дав битген хадбарны Вильнюс шагъарда эшитдим. Шо гече мен дежурствода эдим. Дав битген деген хабарны къурдашлары-

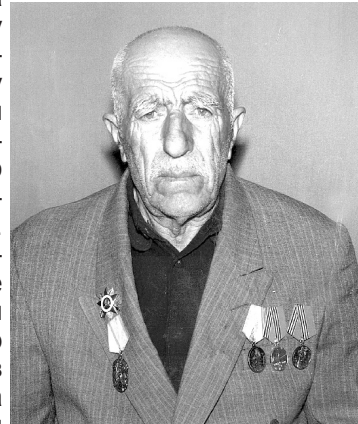
ма сюенчю айтгъанда, олар мени гётерип хыйлы заман чююп турдулар. Сонг мен гъар тюрю фронтлагъа тюшдюм, лап артда Воронежский военный округда контрразведкада ишлеме башладым. Дав битгинче шонда турдум, биз 35 яш –вольнонаемный солдатлар эдик. Биз шонда 10 гектар ерге картоп чачгъан эдик. Шонда болгъан 7 тон картопну сатып, акъчасын да берип, 1946-нчи йыл ата юртума гелдим.

Жагыллигим де, къатты савлугъум да болмагъан буса, мен давдан сав къайтмас эдим. Не де гёрдюм, не де ашадым, ачдан оьлме суймей, болгъан гъаракатымын этдим», - деп хабарлай Асгер агъав 1985-нчи йыл оьзю булан ёлукъма баргъан журналистге.

Асгер Асгеровну гъакъында дав ёлдашы, гъелили мисгин Ж.Загъиров булай хабарлай болгъан: «Асгер 66 кило гелеген пулемётну оюнчакъны ймик арбадан ала, тазалай, тарыкъ минута ходгъа сала эди. Кременчуг шагъарны душмандан азат этгенден сонг, Днепрге урундукъ. Бизге от гюллелени тюбюнде бир километрден де артыкъ сувлу аяны гечеден эртенге ари ягъына чыкъма тюшген эди. Нече солдат сувгъа батылды. Шо сувлу къолдан душман чыкъмасын деп бир пулемётну о якъгъа чыгъарма тарыкъ эди. Шо заман Асгер бары къоркъунчлукъну да англай туруп: «Мен бараман», - деп гетди. Шонда ол уьч точкадан таба: бир онда, бир мунда чаба туруп, душмангъа атышып турду. Пулемётну тавушу чалынгъанда, ол сав экенни билип сюене эдим. Эртен тангда чангъа батгъан бетин де сибири туруп Асгер гелди. Ону бары да ленталары ва гранатлары битген эди. Барып къарайман – адам инанып болмайгъан къайдада душманны йыкъгъан эди. Мен огъар сен гёрсетген къочакълыкълары саялы уллу савгъат берилер деген де, ол магъа: «Сав къалгъаным – мени учун инг де уллу савгъат», - деген эди. Шону бир де унутмайман. Шолой дюр де дюр чю. Шо гече миналар атылып, комбат ва замполит яраланып, Асгерни къочакълыкълары биревге де билинмей къалды”.

Давдан къайтгъан сонг, Асгер агъав учун ватанында къайратлы загъмат тёнов башлана. Ол Каспийск шагъардагы Волгодон песок карьерде, сонг Уллубийавулда балыкъ батагъада ишлеме башлай. 1948-нчи йыл ол уьйлене, агълюсю булан бирче 3 уланны ва 1 къызы тарбиялап оьсдюре. 1952-нчи йыл Къарабудагъент юртда «Москва-Баку» провинциялы байлавлукъда ишлей. Иш уьстдеги гъаракаты саялы огъар кёп грамоталар, премиялар бериле. Олай да, Асгер агъавгъа «Знак Почёта» деген орден тапшурула.

Асгер агъав 1998-нчи йыл яшавдан гете. Тек ону давда гёрсетген къочакълыкълары бир заманда да унутулмажакъ!

Уллу Уьстюнлюкге – 75 йыл

Къыйынлыкълагъа баш иймеген

Уллу Ватан давда бизин халкъ уьстюнлюк алгъанлы 75 йыл тамамлана. Шо уьстюнлюк бизин учун, огъ, нече де багъа токътады... Башгъа эренлер йимик, шо давда мени уллатамны атасы Алескерев Баба Алиевич де ортакъчылыкъ этген. Мен, Абусолтанова Нюръяна Алиевна, газетни охувчуларына уллатамны атасыны гъакъында язма сюемен. Уллатамны атасы Баба Алескерев 1941-нчи йылны сентябр айыны 3-нде Буйнакск район военкомат-

дан таба давгъа гетген. Ол Севастопол шагъарда 245-нчи дивизияны 205-нчи артеллерия полкунда къуллукъ этген.

1942-нчи йылда уллатамны атасы фашистлер булан Кърым ярим атавда юрюлген къагърулу давланы вакътисинде авур кюйде яраланып, госпитальгъа тюше. Артындагы гюнлерде совет асгерлени госпитальн немис-фашистлер елей. Госпитальда ятгъан бары да яралылары немислер есирге ала. Оланы бир есирден бир есирге гечюрме башлай.

1942-нчи йылны февраль айыны 2-си болгъунча Баба Алескерев Бахчисарайдагы концлагерде, 1942-нчи йылны август айындан сентябр айгъа ерли Симферопол шагъардагы концлагерде, сентябр айдан декабр ай болгъунча Полтава областны Хораль деген шагъарына, сонг да, 1943-нчу йылны март айы болгъунча Белая Церковь деген шагъарына, 1943-нчу йылны май айыны 24-нден 1944-нчу йылны июн айыны 17-си болгъунча Германияны топурагъындагы Мозберг, Мюнхен шагъарлардагы концлагерлерде сакълангъан. Ахырынчы концлагерде санитар болуп ишлеген.

1944-нчу йылны июн айыны 17-си болгъунча, политзаключенныйланы Дахау шагъарында болгъан. 1945-нчи йылны май айында уллатамны атасы Бабаны немислерден ингилис асгерлер азат этген. Мени уллатамны атасыны ругъу къатты буса да, юреги бек йымышакъ адам болгъан. Шо саялы ол концлагерде санитарлыкъ ишни юртегенде, нечесе есирге тюшгенлеге кемегин

болдургъан. Баба Алескерев Донбасны Макловский районуну Сталино деген шагъарындан 1945-нчи йылдан 1946-нчи йылны март айыны 17-не ерли тергевден (фильтрациядан) оьтген. Комиссияны къарары булан ол ташкёмюр промышленностну предприятиесине кемеке йибериле. Концлагердеги къыйынлыкъларда къаркъарасы гъавкъатсыз болгъан уллатамны атасын бир нече айдан уьюне йибере.

Мени эгечим Шагъниса Бабаевна магъа хабарлагъан кюйде, уллатамны атасы Баба немислеге есир этилгенде, бары да есир этилгенлеге эт гесеклер салынып буламукъ шорпа гелтиргенлер. Темир хадираны ичиндеги шо эт гесеклер уллатамны атасыны ачдан оьлген ёлдашларыны эти болгъан. Шону гечге таба билген уллатамны атасыны сав ёлдашларыны бирлери чыдап болмай, асылып оьлгенлери де болгъан.

Заман-заман немислер концлагердеги жугъут ёлдашларын гюллелемек учун бёлюкlege бёлюп, абзаргъа чыкъыра болгъан. Бир гюн мени уллатамны атасы Бабаны да бёлюкlege къошуп, абзаргъа чакъыргъанлар. Олар уллатамны атасына: «Сен де жугъутсан!-деп, немис автоматыны дюдюгю булан Бабаны аркъасына тиреген. Уллатамны атасы гъаран башын чыгъарып, къыжырай туруп: -Воллагъ, тюгюлмен, мен бусурманман,»-деген. Сонг немис: -Къуръан охуп билемисен?-деп сорагъан автоматын аркъасына тиреген гьалда. Уллатамны атасы: -Билемен, гиччи заманында атам уйиретген,-деп, Къуръанны бир сурасын гёнгюнден охуп йиберген. Сонг немис уллатамны атасын тюртесогъа туруп, гюллеленегенлени бёлюгюнден айыра. Уллу Уьстюнлюкню гюнню ювукълашдыривда гёрсетген къоччакълыгы саялы Алескерев Баба «За победу над Германией в ВОВ 1941-1945 гг» ва «За боевые заслуги» деген медаллар булан савгъатлангъан. Мени уллатамны атасыны нече де гючлю ругъу болгъан экен. Ол дёрт-беш керен бир лагерден оьзге лагерге гечюрюле, тебелене-тююле туруп, уьч-дёрт йыл йиберген. Уьюне къайтган сонг да, 20 йыллар юртунда загъмат теге. Игитге гюлле батмас деп, негъакъ айтылмай. Мени уллатамны атасы Баба Алескерев йимик къоччакъ адамларыбызны алдында баш иебиз. Уллатамны атасы йимик къоччакъланы яшаву бугюн яш наслугъа уллу уьлгю болма герек.

Нюръяна Абусолтанова

Къоччакъ кюйде жан берген

Нюрсагъадат ИЗМУТДИНОВА

Уллу Ватан давда бизин совет асгерлер уьст гелгенине бу йыл 75 йыл тамамлана. Арадан шончакъы заман гетсе де, къардашларын дав майданда тас этгенлени, къыргъын давда аталары ортакъчылыкъ этгенлени эсинден шо къайгылы гюнлер бугюнде де таймай. Оланы атлары эсге алмакъ, эсделиклерине гьюрмет этмек бизин, демек, яшны да, уллуну да борчубуз.

Къарабудагъентли Камил Сахавов – Уллу Уьстюнлюкню гелтирмек учун оьз къошунун этгенлени бириси.

К.Сахавов Къарабудагъент орта школаны битдирген сонг, Буйнакск шагъардагы математиклени гъазирлейген курслагъа охумагъа тюшген. Гиччиден тутуп, Камил Сахавов математика предметни бек сююп, ону терен сырларына тюшюнюп, оьр билимлеге ес болмагъа гъасирет болгъан. Охуп битип, ата юртунда школада муаллим болуп 1 йыл ишлеген сонг, 1934-нчу йылда ону Москвагъа охувун узатмагъа йибере. Охувун уьстюнлюк тамлап гелген сонг, ол кеп сююп танглагъан муаллим ишин узата. 1940-нчи йыл К.Сахавов оьзю арза язып, гёнгюллю кюйде асгерге гете. Оьзюгер 26 йыл болагъан К.Сахавов Уллу Ватан давну башлапгы гюнлеринден тутуп фашист елевчюлеге къаршы игит кюйде ябуша.

Ол къатынына давдан язгъан кагъызына оьзю савгъатлагъаны гъакъда яза, тек не саялы ва негер савгъатлангъанын эсгермей. Камил Сахавов фашист елевчюлер булангъы тенгсиз ябушувланы биринде игит кюйде жан бере. Шолай яшайым деп турагъан жагъил улан дав майданлардан къайтмай. Уьягълюсю де, биргине-бир яшы да янгыз къала.

Бизин райондан йиберилен ахтарыв кагъызлагъа гелген жаваплагъа гере, Мурманск областны Заполярье шагъарында яшайгъан муаллим Л.Серова тегги йылларда булай язгъан болгъан:

«Бизин школаны пионер дружинасына Заполярьеде болгъан давланы ортакъчысы, комиссар, подполковникы Макара Янковну аты къоюлгъан, пионер отрядлагъа,

класлагъа, комсомол къурумлагъа буса Уллу Ватан давну Игити Н.Закоркинни, Рыкисни, К.Сахавовну атлары берилген. Камил Сахавов ДАССР-ни Къарабудагъент юртунда тувгъан, душман булангъы тенгсиз ябушувларда игит кюйде жан берген. К.Сахавовну аты Л.Серова башчылыкъ этеген класны отрядына къоюлгъан.

Кагъызда Л.Серова

къарабудагъентли К.Сахавовну гъакъында оьзлени яшларыны ахтарывунда арагъа чыкъгъан затланы гъакъында яза. Къарабудагъентли охувчу яшланы ахтарывлары булан К.Сахавовну игит ябушувлары аян бола. Шолай къарабудагъентли охувчулар 1975-нчи йыл Камил Сахавовну игитликери гъакъда биле. Заполярье-ни охувчулары буса 1972-нчи йыл К.Сахавовну атын оьзлени отрядына къоя. Шо йылларда къарабудагъентли охувчулар Заполярье кьонакълай да бара, К.Сахавовну аты язылгъан эсделикге гюл байламлар сала. Охувчулар булан Заполярьеде К.Сахавовну къызы Савдат да бара. Ону Заполярьедегилер оьз адамы йимик къаршылай, огъар атасыны гъакъында хабарлай. Сонг муалли-

ми де булан заполярьялы охувчулар Къарабудагъентде кьонакълыкъда бола, охувчулар булан ёлугъа.

Печенгский машин ёлну 29-нчу чакъырымында ерлешген эсделикде 200-ден де қолай давда жан бергенлени атлары язылгъан. Шоланы арасында къарабудагъентли къоччакъ улан Камил Сахавовну аты да бар.

1944-нчу йылны октябр айыны орталарында оьрде эсгерилген ерде фашистлени аэродрому болгъан. Бираз ариде буса – бизинкилени штабы.

Душман шо ерни гючлю бекликге айландыргъан болгъан. Хапарсыздан немислер бизинкилени штабына чапгын этген. Шо вакъти бек гючлю ва хатирсиз ябушувлар болгъан. Шолай къагърулу ябушувларда кеп совет солдатлар къырылгъан, тек олар тартынмагъан, ана топурагъыны гъар гесеги учун жанын-къанын аямай дав этген.

Гече де, гюн де токътамай ябушувлар юрюлген. Дёртюнчю гюн бизинкилер бирден немислер эс тапгынча, аэродромгъа атышма башлай. Шо гючлю ябушувларда ким оьлген, ким яралангъан билинмей болгъан. К.Сахавовну асгер бёлюгю душманны къувалама башлай. Октябр айы 19-нда болгъан къатты ябушувларда кеп санавдагы Совет солдатлар жан берген. Шоланы арасында бизин юртлу К.Сахавов да болгъан.

К.Сахавовну къызы Савдат атасыны ёлун тутуп, Къарабудагъент школада кеп йыллар муаллим болуп ишлеген.

Уллу Ватан давну йылларында элин душмандан азат эте туруп, игит кюйде жан берген къоччакъ уланларыбызны атлары бизин эсибизде даимликге къалажакъ.

Алдыгъызда баш иебиз

Юлдуз-юлдузну оьлгенде гечеге ава,
Ерге аявсуздан гъайран шавлалар ява.
Ай булутланы тизине таянып къалгъый.
Муна, дюньягъа бирдагы янги танг аргъый.

Бугюн гюнлеге ошамай, юлдузлу, къашгъа.
Сююв-сююнч себе туруп, сюрлюге аршгъа.
Язбаш гюню язны гёзлей бёртген боз бюрден.
Яралмагъан буса гъайран бу зртен нюрден.

Гёзеллешме гереклигин язбаш да биле.
Неге тюгюл, бугюн элге 9 Май геле.
Ортакъчылар ерни безей, юреклери бай.
Давдан оьрлюклер гелтирген булут янурдай.

Хошгелдигиз, ветеранлар, тарланкъушлары
Къумукътюзню оьктемлиги, татли тюшлери.

Сизин булан язбаш гелди, эл къалды кайып,
Къаршылама алгъасайбыз, къулачлар яйып.

Хошгелдигиз, хошламагъа гене яшавну
Сизге бары мажлислени тёрю ошавлу.

Сююв синген сизин юрегизигизе.
Тавлардан тармашгъан зем-зем сувлардай.
Гёрюнесиз оьзгелерден айрылып,
Денгизде юзеген ап-акъ къувлардай.

Сизге тюшген авурлукъну дав себеп болуп,
Хам гёттерип уьстюгюзден алма сюебиз
Сиз гелтирген бу шавлалы ярыкъ гюн учун
Алдыгъызда тизден чёгюп, башлар иебиз!

Узлипат ИБРАГЪИМОВА

Коронавирусу кьаршы

Профилактика ишлер оьтгериле

Бизин районда «Кар-Эко-Дом» ООО коронавирус инфекцияны алдын алмакь муратда жамият учун тарькьлы ерлеге, ачыкь майданлагьа дезинфекция ишлер юрюте.

Кьарабудагьгент районну башчысы Магьмут Амиралиевни буй-

фекция этеген дарманланы запасы бар. Оланы ичинде гипохлорит кальций(порошок)-250 кило, перекись водороддан этилген дезинфекция -100 литр, гипохлорид натрий-200 литр.

Кьарабудагьгент районда ачы-

ругьна гьере ва Роспотребнадзор талап этеген кюйде, коронавирус инфекцияны яйлыгьун токтатмакь учун дезинфекция ишлер юрюлду. Шолай, орамланы ва жамият биналаны дезинфекция этмек учун район администрацияны янындан 250 кило гидрохлорид кальций алынган.

Бугюнге бизин районда дезин-

кь майданлагьа 0,5-0,6 процентли кальций гипохлоридге адатлы кюйде хлор кьошулуп дезинфекция этилип тура.

«Кар-Эко-Дом» ООО ерли администрациялар булан бирче профилактика ва дезинфекция ишлени узатып тура.

Оьз мухбирибиз

Адабият бьлюк

Досумну кагьызы

Фронтда турагьанда
Ал гьызда дав постумда,
Гьек бокьчагьа салынып,
Кагьыз гелди досумдан.
Яшырып да не этейим,
Оьктем болдум да гьепдюм,
Оьзюн кьаршыма тутуп,
Досумну атын оьпдюм.
Залим усталыкь булан
Язгьан эди тагьып да
Бир-бир ерлеринде чи
Магьа бираз кьагьып да:
«Оьчешип, сьз этгенбиз
Мен де, бизин Гьава да,

Кьайсыбызны сьюгени
Игит болур деп давда.
Мен даим ойлашаман,
Антынгь бузсангь, шо яман.
Орден тагьып кьайтмасангь,
Халкьлардан уяламан».
Терик янда, Кьобанда,
Кьара денгиз боюнда –
Не ерде де шу сьзлер
Таймады гьеч оюмдан.
Ким таньий кьараявуз
Акь гюлмеллили кьызыны?
Шону гьерме сьюгенде,
Охуй турдум кагьызыны.

Фронтдан кагьызы

Салам сагьа, азизим,
Сен гьэзлейген уландан.
Мурадым – эсенлигингь,
Кьуванчлыгьынгь гьар яндан.
Мен гьали Украинада
Киев деген ердемен.
Кьайда бусам да, сени
Унутмайман бир де мен.
Бугюнден башлап Киев
Ярашына, безене.
Давдан сонгь сени алып
Гележекмен геземе.
Бугюнлерде бу бойда
Душманланы эзгенде,
Гененип бир сув ичдим

Днепр деген оьзенде.
Огь, не татли сув эди,
Шербетмикен деп кьойдум,
Хатирингь кьалмасын деп,
Сени учун да тойдум.
Елчуман, заманым аз,
Гюнбатышгьа барывум.
Азы кьалгьан намусну,
Авур гьерме, ариюм.
Мени эсингьден салма,
Тек ойлама – азарсан.
Гележек кагьызынгьны
Белостокгьа язарсан.

Ибрагьим Керимов

Автобуслар салынган

Бизин районну территориясында коронавирус аврувну алдын алмакь ва ону яйлыгьун токтатмакь, олай да ватандашланы санитар-эпидемиология гьалын ерукьлашдырмакь муратда кьеп тюрлю ишлер этиле. Тек коронавирус булан авругьанлар бизин районда ва республикада гьалиге аз болмагьан.

Шолай, май айны 11-нден башлап бизин районну бары да ФАП-ланы алдында коронавирус булан авругьан ватандашланы ташымакь учун автобуслар салынган. Олар больницаланы алдында сав гюн дежур-

налыкь этип туражакь.

Бу автобуслар авругьан ватандашланы ерли ва центрдагьы больницалагьа етишдирежек.

СОБРАНИЕ ДЕПУТАТОВ МУНИЦИПАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ «СЕЛО ДОРГЕЛИ» КАРАБУДАХКЕНТСКОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ДАГЕСТАН РЕШЕНИЕ № 1

от «20» апреля 2020 года

Об избрании главы МО «село Доргели»

В соответствии с Федеральным законом от 06.10.2003 г. № 131-ФЗ «Об общих принципах местного самоуправления в Российской Федерации» и Уставом МО «село Доргели», Собрание депутатов МО «село Доргели»

РЕШАЕТ:

1. Избрать главой МО «село Доргели» Мурзаева Гамзата Османовича.
2. Настоящее решение вступает в силу со дня его принятия.

А.З. Джамаев, председатель Собрания депутатов

Здоровье

Не жалею ни о чьём

Сапиюлла ИСМАИЛОВ

Ежегодно 12 мая отмечается Международный день медицинской сестры. Сестры милосердия, медицинские сестры, как только их не называли, но говорили о них всегда с любовью и с большим уважением.

И во время войны и в мирное время они всегда на передовой, со своим неизменным оружием в руках – со шприцом и тампоном, готовы помочь больному в любое время, независимо ни от погодных условий и времени суток. Их много, но сегодня мне хочется рассказать про одну из таких сестёр милосердия, о медсестре Губденской участковой больницы Барият Гаджихановой.

Барият Гаджиханова родилась в селе Губден 1970 году. Училась в Губденской средней школе, где любимыми предметами были – биология и химия и с детства мечтала стать врачом. Успешно окончив школу в 1987 году, она твердо знала, что обязательно станет лечить людей, но было одно но. Дедушка и бабушка сказали - нет, как молодая девушка – губденка одна в городе нет и нет, но родители нашли выход. Родная тетка Барият жила в Каспийске, и ее дочка также поступила в Каспийское медицинское училище. Когда тетка пообещала провезать и встречать девушек из училища старики уступили. Два года учебы позади и 1989 году Барият возвращается в родное село и

вот уже более 30 лет она трудится медсестрой в Губденской участковой больнице.

Сегодня Барият Гаджиханову знают все, у нее мягкая рука и добрая улыбка. Ведь врач лечит не только лекарствами, но и словом.

Не жалеет ли она о том, что не стала врачом, задала при встрече с ней вопрос?

Вначале были такие мысли, но сейчас нет. Врач устанавливает диагноз, назначает лекарства, а все остальное делаем мы - медсестры. Мне приятно общаться с больными, особенно с людьми старшего поколения. Они делятся со мной со своими проблемами, воспоминаниями, им нужен слушатель и я стараюсь им быть хорошим слушателем. Многим это помогает больше, чем любое лекарство, ответила она.

- Барият Минатулаевна как домашние относятся к твоим посещениям больных, скажем, внеурочное время?

- С пониманием. Мой муж кандидат наук понимает, что работа есть работа. Дочь учится на медсестру, где училась я сама. Сыновья пока в школе, но все понимают, что я сама выбрала эту работу. Медицинский работник должен быть рядом с больным, для этого мы учились, к этому нас всегда готовили.

Спасибо. Я поздравляю вас и всех медсестер нашего района с их профессиональным праздником и желаем вам крепкого здоровья и долгих лет жизни.

Газета основана 1951г.
Учредители:
1. Администрация МР
«Карабудахкентский район».
с. Карабудахкент,
ул. Советская, 2
2. Собрание депутатов МР
«Карабудахкентский район».
с.Карабудахкент, ул.Советская, 2

Главный редактор
А. Г. Гаджиев
Ответственный секретарь
Нюрсагат Изамутдинова
Тел. \факс редакции:
(87232) 55-19-88,
(87232)-2-22-27,
+7 928-557-69-00
Издатель:
МУП редакция районной
газеты «Районну яшаву»
("Будни района")

Газета зарегистрирована
8 мая 2013 г. Управлением
Федеральной службы по надзору в
сфере связи, информационных техно-
логий и массовых коммуникаций по РД
и выдано свидетельство о регистрации
СМИ ПИ № ТУ 5 - 00252.
Адрес редакции и издателя:
РД, Карабудахкентский район,
с.Карабудахкент, ул. Гамзатова, 22

Индексы:
6 мес. – 51362, 1 год – 63300
Точка зрения редакции не обязательно
совпадает с мнением авторов.
Рукописи не рецензируются и
не возвращаются.
E-mail: budnirayona@mail.ru
Наш сайт –
www.budnirayona.ru
Тираж 2890 экз.

Материалы не рецензируются
и автору не возвращаются.
За достоверность информации
ответственность несут авторы
публикуемых материалов.
Газета напечатана в типографии
«ИД «Дагестан».
Адрес: г. Махачкала,
пр. Насрутдинова, 61
Время подписания в печать – 16 ч. 00 м.
Подписано – 16 ч. 05 м.